C/2025/762

11.2.2025

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Stroški nesodelovanja v schengenskem območju za enotni trg – posledice za Bolgarijo in Romunijo

(mnenje na lastno pobudo)

(C/2025/762)

Poročevalka: **Mariya MINCHEVA**

Svetovalka	Silviya TODOROVA (za poročevalko)
Sklep plenarne skupščine	15. 2. 2024
Pravna podlaga	člen 52(2) Poslovnika
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja na seji strokovne skupine	7. 11. 2024
Datum sprejetja na plenarnem zasedanju	4. 12. 2024
Plenarno zasedanje št.	592
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	142/0/7

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poziva Svet, naj še v letu 2024 določi datum za odpravo nadzora na kopenskih mejah med Bolgarijo in Romunijo ter drugimi državami članicami schengenskega območja. Vse deležnike pa poziva, naj si skupaj prizadevajo za dosego tega cilja in zagotovijo, da bodo vsi državljani EU imeli enake koristi od schengenskega območja.

1.2 Schengenski sporazum je temeljna podlaga za prosti pretok oseb, blaga, storitev in kapitala v EU ter ključni dejavnik njenega gospodarskega uspeha. Konkurenčnost EU je postala nujna politična prednostna naloga, kot sta nedavno v svojih poročilih poudarila Enrico Letta in Mario Draghi. Glavno sporočilo teh poročil je, da je treba hitro in celovito izvajati pravila enotnega trga in poglabljati povezovanje.

1.3 Kljub pomembnim uspehom evropski enotni trg še ni dokončan, nedavne krize pa so še dodatno razkrile njegovo ranljivost v primeru motenj. Vsakršno omejevanje svobode gibanja na enotnem trgu, vključno s tehničnimi omejitvami poti in cestnega prometa, negativno vpliva na konkurenčnost in gospodarsko rast EU ter preprečuje polno uresničitev socialnega tržnega gospodarstva, kot je predvideno v Pogodbah.

1.4 Države članice že leta uvajajo začasni nadzor na mejah ([1]), vendar gospodarski in socialni učinek teh odločitev na enotni trg še ni bil ocenjen. EESO meni, da bi morala Evropska komisija redno zagotavljati zanesljive podatke o gospodarskih in socialnih učinkih, ki so neposredno povezani z uvedbo nadzora na notranjih mejah v schengenskem območju, med drugim na konkurenčnost.

([1]) https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-area/temporary-reintroduction-border-control_en; https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/11934a69-6a45-4842-af94-18400fd274b7_en?filename=Full%20list%20of%20MS%20notifications_en.pdf.

1.5 Svet je 31. marca 2024 odpravil nadzor na notranjih zračnih in morskih mejah z Bolgarijo in Romunijo. Kljub temu nadzor na notranjih kopenskih mejah s tema državama članicama ostaja, kar povzroča nepotrebne gospodarske in socialne stroške za celoten enotni trg.

1.6 Različne ocene kažejo, da podjetja, ki poslujejo v Bolgariji in Romuniji, letno plačujejo milijarde eurov zaradi višjih stroškov logističnih storitev, zamud pri dobavi blaga in opreme ter višjih stroškov za gorivo in plače voznikov. Vsi ti neposredni stroški se z višjimi cenami neizogibno prenesejo na potrošnike, vplivajo pa tudi na telesno in duševno zdravje delavcev.

1.7 Nadzor na kopenskih mejah ima očiten vpliv na okolje zaradi emisij CO_2 iz vozil, ki čakajo na prehod meje. Ovira turizem in prosti pretok delovne sile. Negotovost in neučinkovitost, povezani z nadzorom na kopenskih mejah, odvračata od neposrednih tujih naložb in škodujeta naložbenemu okolju.

1.8 Nesodelovanje Bolgarije in Romunije v schengenskem območju ima politično ceno. Pridružitev schengenskemu območju se ne bi smela uporabljati kot neuradni dodatni pogoj po pristopu k EU. Takšno ravnanje ustvarja nezaupanje v evropske institucije in spodbuja evroskeptično razpoloženje.

2. **Ozadje mnenja**

2.1 **Evropski enotni trg** je izjemen dosežek in eden od temeljev evropskega povezovanja. Podjetjem EU omogoča dostop do obsežnega domačega trga s skoraj 450 milijoni prebivalcev, spodbuja trgovino, konkurenco in gospodarsko rast ter krepi blaginjo in kohezijo za vse Evropejce. Kljub temu, da je že praznoval svojo 30-letnico ([2]), pa enotni trg **še vedno ni dokončan**. **Temelj enotnega trga EU** ostaja **Schengenski sporazum**.

2.2 Enotni trg bi bilo treba poglobiti, vendar pa je približno 60 % **sedanjih ovir** za opravljanje storitev že 20 let enakih ([3]) in zdaj zavirajo prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo.

2.3 Nedavne krize, kot sta pandemija COVID-19 in vojna v Ukrajini, so razkrile **ranljivost enotnega trga v primeru motenj**. Da bi to odpravili, mora biti trg sposoben stalno delovati, tudi med nepredvidenimi krizami. Bistveno je hitro ukrepanje za preprečevanje motenj, med njimi pomanjkanja v dobavni verigi in odvisnosti od tretjih držav.

2.4 Bolgarija in Romunija od leta 2011 ([4]), ([5]) izpolnjujeta vse pogoje za izvajanje schengenskega pravnega reda na različnih področjih ([6]). Evropski parlament je sprejel osem resolucij, v katerih je pozval k hitremu vstopu obeh držav v schengensko območje, zadnjo 10. aprila 2024. Tudi EESO je 14. decembra 2023 sprejel resolucijo ([7]), v kateri je navedel, da za Bolgarijo in Romunijo ne bi smeli veljati dodatni pogoji, ki bi presegali sedanje pogodbe in predpise.

([2]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52023DC0162.

([3]) BusinessEurope – *Examples of single market barriers for businesses – 2023* (Primeri ovir za podjetja na enotnem trgu – 2023), https://www.businesseurope.eu/publications/examples-single-market-barriers-businesses-2023.

([4]) UL C 380 E, 11.12.2012, str. 160.

([5]) Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Močnejše schengensko območje s polnim sodelovanjem Bolgarije, Romunije in Hrvaške v območju brez nadzora na notranjih mejah, COM(2022) 636 final.

([6]) Bulgaria and Romania fact-finding mission report_en.pdf; https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/634c9fb4-9860-472b-9d1b-09762a782ab4_en?filename=Report%20fact-finding%20mission%20to%20Bulgaria_en.pdf.

([7]) Resolucija Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – EESO podpira vstop Romunije in Bolgarije v schengensko območje, 14. december 2023 (UL C, C/2024/1563, 5.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1563/oj).

2.5 Svet je leta 2023 sklenil, da se z 31. marcem 2024 odpravi nadzor na notranjih zračnih in morskih mejah z Bolgarijo in Romunijo. Kontrole na notranjih kopenskih mejah so bile ohranjene, **ne da bi se določil datum za njihovo odstranitev**.

2.6 **Enrico Letta** v svojem poročilu o prihodnosti enotnega trga poziva evropske institucije, naj odločno nasprotujejo vsem poskusom omejevanja prostega gibanja med državami članicami, vključno s tehničnimi omejitvami na poteh in v cestnem prometu, pa tudi vsem začasnim prekinitvam izvajanja Schengenskega sporazuma. Poročilo izrecno navaja, da je treba ***datum za odpravo kontrol na notranjih kopenskih mejah med Bolgarijo in Romunijo ter drugimi schengenskimi državami določiti leta 2024*** ([8]). Enako sporočilo je posredovala predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen, ko je Evropskemu parlamentu predstavila svoje politične usmeritve za naslednjo Evropsko komisijo za obdobje 2024–2029.

3. Splošne ugotovitve

3.1 Odločitev, da se **nadzor na kopenskih mejah med Bolgarijo in Romunijo ter drugimi državami članicami EU ohrani, povzroča znatne stroške** in dejansko ustvarja dodatno oviro, ki podjetjem preprečuje, da bi v celoti izkoristila prednosti enotnega trga. Vpliv na regionalno, ekonomsko in socialno kohezijo kaže na širše posledice za enotnost in stabilnost EU. EU lahko z dejavnimi ukrepi za popolno vključitev Bolgarije in Romunije v schengensko območje okrepi svojo notranjo kohezijo, poveča konkurenčnost ter zaščiti temeljni načeli prostega gibanja in solidarnosti, na katerih temelji evropski projekt.

3.2 EESO ugotavlja, da ima vzhodna Evropa, vključno z Bolgarijo in Romunijo, ključno vlogo glede varnosti in dobavnih verig, tudi za pomoč Ukrajini. EESO je pripravljen podpreti ta prizadevanja in poziva vse deležnike, naj dajo prednost hitri in učinkoviti rešitvi tega vprašanja.

3.3 Ugotavlja tudi, da ni veliko analiz in podatkov o gospodarskih učinkih nesodelovanja v schengenskem območju na enotni trg. Obstaja le ena študija, ki jo je leta 2016 naročil Evropski parlament in katere namen je bil **oceniti učinek ponovne vzpostavitve mejnega nadzora** na schengenskem območju, ne pa učinka puščanja držav članic zunaj schengenskega območja.

3.4 Evropska komisija ocenjuje **fizične ovire za trgovino** ([9]), vendar to zajema le dogodke, kot so mejne blokade, demonstracije in napadi na tovornjake. Učinki nadzora na kopenskih mejah, vključno z začasno uvedbo nadzora na mejah držav članic schengenskega območja, se ne upoštevajo.

3.5 V okviru **širitvenega** procesa EU se začenjajo razprave o sedanjih vrzelih v gospodarskih odnosih z državami kandidatkami v primerjavi z možnostjo sodelovanja v enotnem trgu EU ([10]). V primeru Bolgarije in Romunije je ekonomska konvergenca z EU še vedno nezadostna in nadzor na mejah negativno vpliva na ta proces. Če se pridružitev schengenskemu območju uporabi kot nekakšen neuradni **dodatni pogoj po pristopu k EU** ([11]), to ustvarja nezaupanje v evropske institucije in spodbuja **evroskeptično razpoloženje** ([12]).

([8]) https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

([9]) https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/barriers-trade/physical-barriers-trade_en.

([10]) *The impact on the European Union of Ukraine's potential future accession* (Učinek morebitnega pristopa Ukrajine na Evropsko unijo), Bruegel Report, 11. april 2024, https://www.bruegel.org/system/files/2024-04/Report%2002.pdf.

([11]) *The impact on the European Union of Ukraine's potential future accession* (Učinek morebitnega pristopa Ukrajine na Evropsko unijo), Bruegel Report, 11. april 2024, https://www.bruegel.org/system/files/2024-04/Report%2002.pdf.

([12]) Romunska javnomnenjska raziskava razkriva prepričanje več kot 60 % državljanov, da imajo zaradi izključitve iz schengenskega območja v EU drugorazredni status. INSCOP Research, Sondaj de opinie național – aprilie 2024 Partea a V-a: Opinia românilor despre aderarea parțială la spațiul Schengen, https://www.inscop.ro/aprilie-2024-sondaj-de-opinie-inscop-research-realizat-la-comanda-news-ro-partea-a-v-a-opinia-romanilor-despre-aderarea-partiala-la-spatiul-schengen/ in https://www.inscop.ro/wp-content/uploads/2024/04/26.04.24-Sondaj-INSCOP-NEWS-Partea-a-V-a-Schengen.pdf.

4. **Posebne ugotovitve**

4.1 Po podatkih podrobne študije Ekonomskega raziskovalnega inštituta Bolgarske akademije znanosti (ERI) je **letni** povprečni negativni učinek na bolgarsko gospodarstvo zaradi zgolj delnega pristopa države k schengenskemu območju letna **izguba v višini več kot 834 milijonov EUR** ([13])**, vključno z neposrednimi, posrednimi in okoljskimi posledicami**. Te vključujejo neposredne stroške prevoženega blaga, cestnega prevoza blaga in izgubljenih priložnosti za ustvarjanje alternativnega prihodka za cestni prevoz blaga; skupne posledice za okolje zaradi podaljšanega čakanja na mejah ob povprečni borzni ceni za tono onesnaženja z emisijami CO_2; izgubo zaradi zamujenih priložnosti za ustvarjanje dodatnega prihodka; in celotno izgubo zaradi izgubljenega potencialnega priliva v državni proračun od davkov. Podobnih podatkov za Romunijo ni, vendar ocenjujejo ([14]), da imajo prevozniki zaradi zamud na kopenskih mejah stroške v višini 90 milijonov EUR, hkrati pa tudi za dodatne 2,32 milijarde EUR **izgubljenih letnih prihodkov**. Posledica teh stroškov je manjša konkurenčnost podjetij in gospodarstev.

4.2 **Tovorni promet se** v različnih državah **opravlja na različne načine**, kar bi bilo treba upoštevati pri merjenju učinka nadzora na kopenskih mejah. **Grčija** je na primer med tremi državami članicami z **največjim deležem pomorskega tovornega prometa** (96,4 %), **Romunija** pa je med tremi državami članicami z **najmanjšim deležem pomorskega tovornega prometa** (16,0 %) ([15]). Hkrati se je **obseg cestnega tovornega prometa** v EU med letoma 2013 in 2022 **povečal** za 22 %. **Tovornjaki** so še vedno hrbtenica dobavnih verig, saj **prevažajo 77 % kopenskega tovora** (prevoz po cesti, železnici in plovnih poteh) v EU ([16]).

4.3 Madžarsko-romunska meja je ključna vstopna točka na glavni trg EU, saj preko nje dejansko poteka promet s poti in dobavnih verig, ki vodijo iz Grčije, Bolgarije in Romunije. Glavne trgovinske partnerice teh držav so države EU; njihov delež v uvozu oziroma izvozu blaga za Romunijo znaša 71 % oziroma 72 %, za Madžarsko 69 % oziroma 77 %, za Bolgarijo pa 55 % oziroma 63 % ([17]).

4.4 Dolžina zamud in kolon osebnih avtomobilov in tovornjakov, ki čakajo na prečkanje kopenske meje med Bolgarijo in Romunijo ter Romunijo in Madžarsko, niha glede na letni čas, vendar v povprečju čakajo od najmanj 20 do več kot 200 minut, včasih celo več kot 5 dni ([18]). Kolona tovornjakov, ki čakajo na določenih nadzornih točkah kopenske meje, je lahko včasih celo daljša od 30 km. Zaradi dolgih kolon na mejah se lahko pokvarljivo blago tudi pokvari (kar negativno vpliva na kmetijski in živilski sektor), zaradi česar imajo finančno izgubo tako izvozniki kot uvozniki. Poleg stroškov, povezanih z zamudami tovornjakov na mejah, se poroča tudi o stroških in izgubah, povezanih z izvajanjem infrastrukturnih projektov, saj potrebne opreme ni mogoče pravočasno prepeljati. Omejena pa je tudi rast e-trgovanja, saj nakupu prek spleta sledi dostava na tradicionalen način.

4.5 Podrobne študije kažejo, da imajo prevozna podjetja, ki delujejo v Bolgariji in Romuniji, zaradi zamud na mejah za od 5 % do 20 % dodatnih stroškov ([19]). To vključuje stroške goriva, plače voznikov in vzdrževanje vozil. Ti stroški se na koncu prenesejo na potrošnike, kar prispeva k višjim cenam blaga ([20]). V Bolgariji ti stroški za tovorni promet pomenijo kar 432 milijonov EUR izgub, ob upoštevanju potencialnih učinkov pa se ta znesek poveča na 711 milijonov EUR. V Romuniji gre po ocenah tamkajšnjega sindikata cestnih prevoznikov UNTRR za več kot 2,5 milijarde EUR.

([13]) Bobeva, D., Nestorov, N., Pavlov, A., Stoilov, S., *Evaluation of the Economic Impact of a Country`s Accession to the Schengen Area – the Case of Bulgaria* (Ocena gospodarskega učinka pristopa države k schengenskemu območju – primer Bolgarije), Economic Thought Journal, 69 (2), 139–163, 2024, https://doi.org/10.56497/etj2469201.

([14]) https://www.iru.org/resources/iru-library/call-address-excessive-truck-waiting-times-internal-and-external-eu-borders.

([15]) Eurostat (tran_hv_ms_frmod).

([16]) https://www.iru.org/news-resources/newsroom/who-driving-what-and-where-eu-road-freight-trends.

([17]) Svetovna trgovinska organizacija, *Trade Profiles* (Trgovinski profili) 2023, https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/trade_profiles23_e.htm.

([18]) Podatki bolgarskega nacionalnega združenja prevoznikov ter romunskega in bolgarskega notranjega ministrstva.

([19]) Študija UNTRR *Road Transport Market in Romania, 2018–2030* (Trg cestnega prevoza v Romuniji, 2018–2030), april 2024, https://piata-transporturilor.ro/?page_id=160.

([20]) World Road Transport Organisation, januar 2024: *„Prevoznike to neposredno stane 90 milijonov EUR, za dodatne 2,32 milijarde EUR pa je izgubljenih letnih prihodkov.“* https://www.iru.org/resources/iru-library/call-address-excessive-truck-waiting-times-internal-and-external-eu-borders.

4.6 Nadaljevanje nadzora na mejah ima tudi **negativne posledice za okolje** zaradi emisij CO_2 iz vozil, ki pred prečkanjem meje s prižganimi motorji čakajo na obravnavo. Po previdnih domnevah in ocenah ([21]) letne emisije ogljika na meji, ki so posledica ohranitve nadzora na madžarsko-romunski, romunsko-bolgarski in bolgarsko-grški meji, znašajo več kot 46 000 tCO_2 na leto. Torej toliko kot znašajo letne emisije zaradi porabe električne energije približno 28 000 gospodinjstev v EU ([22]).

4.7 Negotovost in neučinkovitost, povezani z nadzorom na kopenskih mejah, odvračata od neposrednih tujih naložb in **škodujeta naložbenemu okolju**. Vlagatelji iščejo stabilno in predvidljivo okolje, zaznano tveganje zamud in povečanih operativnih stroškov pa je pogosto razlog za preusmeritev naložb v druge schengenske države. Zaradi tega se gospodarske razlike med vzhodno- in zahodnoevropskimi državami povečujejo.

4.8 Po ugotovitvah študije, ki jo je leta 2016 ([23]) izvedel Evropski parlament, bi lahko nesodelovanje v schengenskem območju vplivalo na tržna pričakovanja glede statusa teh držav v EU in euroobmočju (čeprav Bolgarija in Romunija še nista uvedli eura). To je **politični signal, da te države niso del „jedra“ EU**, in bi lahko vplival na donosnost njihovih državnih obveznic, ceno finančnih sredstev in obrestne mere za podjetja in gospodinjstva, prizadel pa bi lahko tudi realno gospodarstvo.

4.9 Z daljšimi čakalnimi dobami na kopenskih mejah se lahko znatno kršijo **človekove pravice** in povečajo neenakosti. Za posameznike to lahko pomeni neupravičene zamude, stres in zdravstvena tveganja, ne glede na njihovo državljanstvo ali okoliščine. Take ovire preprečujejo prosto gibanje oseb, kar vpliva na trgovino, izobraževanje in združitev družin, velike posledice pa ima tudi na duševno in telesno zdravje delavcev, zlasti voznikov. Izvajanje učinkovitih sistemov upravljanja meja in spoštovanje načel enakosti sta ključna za zaščito teh temeljnih pravic in zagotovitev, da se z vsemi posamezniki ravna dostojanstveno in spoštljivo, ne glede na to, od kod so.

4.10 Dolgotrajnejši nadzor na meji med Bolgarijo in Romunijo ter s sosednjimi državami schengenskega območja, kot sta Grčija in Madžarska, ustvarja znatne časovne omejitve za potnike in negativno vpliva na sektor avtobusnega prevoza ([24]). To **ovira turizem**, ki je ključnega pomena za obe državi, ter upočasnjuje gospodarstvo in regionalni razvoj v EU. Raziskava ERI kaže, da samo Bolgarija letno izgubi za več kot 62 milijonov EUR prihodkov iz turizma.

4.11 Nesodelovanje v schengenskem območju ovira **prosti pretok delovne sile**, saj omejuje možnosti delavcev iz Bolgarije in Romunije za iskanje zaposlitve v sosednjih državah članicah EU. Ta omejitev vpliva na gradbeništvo, kmetijstvo in storitveni sektor, ki so močno odvisni od sezonskih in začasnih delavcev ([25]).

4.12 Na voljo ni veliko statističnih podatkov o zaposlovanju, podjetništvu in poklicnih možnostih v okviru čezmejne mobilnosti znotraj EU, ki bi omogočili oceno učinka nadzora na kopenskih mejah na Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko in Grčijo. Vendar je mogoče sklepati o negativnem učinku, saj **razpoložljivost možnosti prevoza vpliva na mobilnost delavcev**.

4.13 Večja mobilnost delovne sile je povezana z večjo produktivnostjo in gospodarsko proizvodnjo. Delež mobilnih delovno sposobnih državljanov (starih 20–64 let) iz Romunije in Bolgarije ([26]) v celotnem prebivalstvu njihove države se še naprej povečuje (Romunija: z 11,5 % leta 2010 na 18,6 % leta 2020, kar je največji delež v EU; Bolgarija: s 6 % leta 2010 na 10,3 % leta 2020, kar je četrti največji delež v EU). Odprava nadzora na kopenskih mejah bo olajšala razpoložljivost možnosti prevoza in povečala **priložnosti za čezmejno mobilnost delovne sile**, s čimer se bodo povečale tudi možnosti za večjo produktivnost in gospodarsko proizvodnjo v zadevnih čezmejnih regijah.

([21]) *The Unnecessary Burden* (Nepotrebno breme), raziskava KPMG, marec 2023, https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/ro/pdf/2023/Schengen_border_CO2-emissions-impact.pdf.

([22]) Lasten izračun, podatki Eurostat: lfst_hhnhtych in *EU energy in figures* – statistical pocketbook 2023 (Energija EU v številkah – statistični priročnik za leto 2023).

([23]) *Cost of non-Schengen – the impact of border controls within Schengen on the Single Market* (Stroški „neschengenskega“ območja – učinek nadzora na mejah v schengenskem območju na enotni trg), maj 2016, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578974/IPOL_STU(2016)578974_EN.pdf.

([24]) Organizirana turistična potovanja se običajno izvajajo z avtobusom.

([25]) Mobilnost delovne sile je kompleksno vprašanje, pri katerem ne gre samo za sodelovanje v schengenskem območju, temveč je treba upoštevati tudi jezikovne ovire, razpoložljivost delovnih mest in vključevanje v družbo. Čeprav bi vključitev v schengensko območje verjetno povečala mobilnost delovne sile, bi bile za natančno opredelitev deleža manjše mobilnosti, ki je posledica nesodelovanja v schengenskem območju, potrebne bolj osredotočene raziskave.

([26]) Eurostat (lfst_lmbpcita in demo_pjangroup).

4.14 Paradoksalno, kar zadeva **varnostne pomisleke**, delni sprejem Bolgarije in Romunije v schengensko območje varnost EU bolj ogroža, kot jo krepi. Učinkovito upravljanje zunanjih meja je skupna odgovornost, vključitev teh držav v schengensko območje pa bi lahko okrepila splošne varnostne ukrepe z okrepljenim sodelovanjem in souporabo virov. Poleg tega bi lahko odhodke, povezane z ohranjanjem in vzdrževanjem infrastrukture za varnost meja, vključno s policijskimi silami na mejah med Bolgarijo in Romunijo, Bolgarijo in Grčijo ter Romunijo in Madžarsko, preusmerili v krepitev zunanje meje EU.

V Bruslju, 4. decembra 2024

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Oliver RÖPKE